

Jaciment paleontològic del Masdencoll

Folgueroles

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Camí del Masdencoll – Camí ral de Folgueroles a Vilanova de Sau
Emplaçament: A la banda de llevant del nucli urbà, a la vessant de migdia del Puigtinyós, prop de la bassa del Masdencoll
Alçada: 614 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud: 41.93764
Longitud: 2.33583
UTM Est (X): 444941
UTM Nord (Y): 4643066

Classificació

Número de fitxa: 08083 - 66
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia: Jaciment paleontològic
Estil / època: Cenozoic Paleògen
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: Zona molt erosionada
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: BPU-AEA. Catàleg de béns a protegir del POUM de Folgueroles.
Data aprovació: dc., 30/06/2021 - 12:00
Accés: Fàcil
Ús actual: Científic/Cultural
Titularitat: Privada
Titular: Ref. Cad.: 08082A00600003

Fitxes associades:

[Jaciment paleontològic de l'Arumí](#)
[Espai Natural de les Guillerries-Savassona](#)

Descripció

Jaciment paleontològic documentat a partir de la troballa d'unes restes fòssils situades al camí del Masdencoll, prop de la bassa i de la masia del mateix nom. Es practicà una excavació d'urgència orientada a la documentació i recuperació de les restes, donat que es tracta d'un lloc transitat per vehicles i les restes corrien un greu perill de degradació i desaparició. Els treballs consistiren en l'excavació de les restes fòssils mitjançant l'ús de medis mecànics i amb l'aplicació de consolidant reversible. Les restes documentades es corresponien amb la costella d'una vaca marina o sireni (o dugong), parent llunyà dels elefants. L'os es va localitzar a les margues procedents del sediment marí profund, un ambient on segurament aquest sireni no tenia el seu hàbitat. A mode d'hipòtesi es podria indicar que l'animal va morir restant a la deriva, mentre d'altres organismes marins s'alimentaven del seu cos en descomposició i l'animal s'anava desmembrant i dispersant les seves restes a mar obert. En aquest sentit es ben documentada la presència de fòssils procedents d'un antic mar a bona part del terme municipal de Folgueroles. De manera preelimitar, i a falta de l'estudi definitiu de les restes documentades, es podria indicar que presenten una cronologia establerta dins de l'era geològica del Cenozoic, en concret dins del període del Paleogen, a l'època de l'Eocè mitjà i dins de l'estatge faunístic del Lutecià (entre 47,8 i 41,2 milions d'anys).

Història

L'any 2020, en uns treballs de creació de sortides naturalistes per l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, en Jordi Vilà i l'Íngrid Soriguera, membres del Grup de Naturalistes d'Osona, van localitzar les restes en el traçat del camí. L'1 d'octubre del mateix any es van iniciar els tràmits per dur a terme una intervenció d'urgència amb el Servei d'Arqueologia i Paleontologia del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. El 9 de novembre de 2020, des dels Serveis Territorials de la Catalunya Central, s'emet una resolució autoritzant la realització d'una intervenció paleontològica al camí del Masdencoll, sota la direcció tècnica del sr. Jordi Vilà Vinyet, entre l'11 i el 13 de novembre del mateix any.

Bibliografia

MORATÓ, David; PONCE, Santi; ROVIÓ, Xavier; TORRENTS, Jacint; TORRENTS, Carme; VILAMALA, Joan; VILAMALA, Jordi; XUTGLÀ, Montserrat (2000). *Folgueroles. Societat i vida d'un poble*. Vic: Eumo Editorial, p. 21.

NAVARRO ACEBES, Ferran (2021). *Catàleg de béns a protegir. R18/07 Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Folgueroles*. Consultat 24 octubre 2021, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. Identificació PAP.05.

VILÀ VINYET, Jordi; SORIGUERA GELLIDA, Íngrid (2020). "S'extreu d'urgència una costella de vaca marina de fa 42 milions d'anys a Folgueroles". *La Falguera* n° 53, p.46-47.

